

19.08.2003

BASIN AÇIKLAMASI

Bilindiği gibi, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun (Kurul) 3/7/2003 tarih ve 1085 sayılı kararı ile; yükümlülüklerini vadesinde yerine getiremeyen, alınması istenen tedbirleri almayan, faaliyetine devamı mevduat sahiplerinin hakları ve mali sistemin güven ve istikrarı bakımından tehlike arz eden Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'nin bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca kaldırılmış, Kanunun 16 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrası hükmü gereği de anılan Bankanın yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna (TMSF) intikal etmiştir.

Banka'da olağandışı mevduat hareketi 12 Haziran'dan sonra görülmeye başlanmıştır. Kurul üyelerinden ikisinin 13 Haziran tarihi itibarıyla yasa da öngörülen görev süresi dolduğu için ayrılmaları gerekmiş; Sn. İbrahim ÇANAKÇI'nın Hazine Müsteşarlığı'na atanması nedeniyle boşalan Kurul ikinci başkanlığına da atama yapılmadığından, 13 Haziran 2003 tarihinden boş bulunan üyeliğe atama yapılan tarih olan 1 Temmuz'a kadar Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nda sadece dört üye kalmıştır. Bu durumda, Kurul'un toplanması dahi yasal olarak mümkün olamamıştır. Zira Bankalar Kanununa göre toplantı nisabı beştir; yani toplantının yapılabilmesi için en az beş üyenin hazır bulunması gerekmektedir. 1 Temmuz 2003 tarihinde Bakanlar Kurulu'nca Kurul'a bir üye atanmış, bu üyemiz, yemin etmesini müteakip 2 Temmuz 2003 tarihinde göreve başlamıştır. Aynı gün, 26 Haziran 2003 tarihinde topluca istifa eden Banka yönetim kurulu üyelerinin yerine atama yapılmış ve 3 Temmuz 2003 tarihinde de Bankanın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme yetkisi iptal edilmiştir.

T. İMAR BANKASI T.A.Ş. NEZDİNDE TESPİT EDİLEN HUSUSLAR

- Banka resmi kayıtlarının büyük çoğunluğu BDDK, TMSF ve Banka yeni yönetimine teslim edilmemiştir.
- Banka'nın en son 25/6/2003 tarihinde düzenlediği ve BDDK ile diğer kurumlara gönderdiği günlük özet bilançosuna göre toplam mevduat tutarı 753.544 milyar TL'dir.
- Ancak, Genel Müdürlük ve şubelerde mudi bazında yapılan incelemeler neticesinde, Banka'nın ilgili kurumlara bildirdiği rakamın tasarruf mevduatının tamamını yansıtmadığı; gerçek rakamın yukarıdaki tutarın üzerinde olduğu tespit edilmiştir.

- Ayrıca, ele geçirilebilen ve deşifre edilebilen bilgisayar kayıtları üzerinden yapılan incelemelerde;
  - 3/7/2003 tarihine yakın tarihlerde yoğun olarak yurtdışı havaleler yolu ile çok sayıda hesap açıldığı,
  - Bilgi işlem sistemi üzerinden geçmişe yönelik işlemlerin yapıldığı,
  - Müşterilere Banka tarafından hazine bonusu satıldığı, ancak, satılan bonoların karşılığının Banka, Merkez Bankası ve Takasbank nezdinde bulunmadığı, saptanmıştır.
- Resmi kayıtlara ulaşılması yönünde çalışmalar devam etmektedir.
- İmar Bankası T.A.Ş. ile ilgili hususlarda mudilerin sorunlarının süratle çözümlenmesini temin etmek bakımından tüm kurumlar arasında tam bir koordinasyon bulunmaktadır. Bu çerçevede Hükümet, Maliye Bakanlığı Hazine Müsteşarlığı, Merkez Bankası ve SPK ile ilgili diğer tüm kurum ve kuruluşlarla birlikte gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

4969 SAYILI KANUN

Resmi Gazete'de yayımlanarak 12 Ağustos 2003 tarihinde yürürlüğe giren 4969 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile getirilen düzenlemelerle, usulsüz işlemlerde caydırıcılığın artırılması, tahsilatın hızlandırılması ve mudilere ödeme yapılabilmesine ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi hedeflenmiştir.

SİGORTAYA TABİ MEVDUATI ÖDEMEK İÇİN YAPILAN İŞLEMLER

1. Tespit Çalışmaları:

T.İmar Bankası T.A.Ş.'ye TMSF tarafından yeni yönetimin atanmasından sonra, eski yönetim tarafından yasal belgelerin çoğu teslim edilmemiş ve sonrasında yapılan incelemeler neticesinde Banka'nın yasal kayıtlarında yer almayan mevduat hesaplarının bulunduğu anlaşılmıştır.

Bu durumun tespit edilmesi üzerine, gerçek tasarruf sahiplerinin belirlenmesi amacıyla, tüm şubelerden elde edilen bilgi ve belgeler tek bir merkezde toplanarak mudi bazında incelemeler başlatılmıştır. Bu incelemeler sırasında mudi bilgilerinin teyidinde ihtiyaç duyulması üzerine, Banka'da mevduatı olan mudilerin Pamukbank T.A.Ş. şubelerine başvurarak hesaplarını belgelemeleri istenmiştir. Söz konusu işlemler sürerken ortaya çıkan sorunlar da süratle giderilerek, basın açıklamaları yoluyla kamuoyu sürekli bilgilendirilmiş, ayrıca Kurumumuz internet sayfası da devamlı güncellenerek mudilerin sorularına cevap vermeye çalışılmıştır.

4 – 19 Ağustos 2003 tarihi itibarıyla toplam 303.122 mudi ilgili merkezlere başvurmuş ve 356.000 hesap hakkında bilgiler "Pamukbank T.A.Ş. Belge Kabul Merkezleri"ne teslim edilmiştir. İşlemlerdeki yoğunluğun azaltılması amacıyla Cumartesi günleri başvuruda bulunulacak şube sayısı 165'e, hafta içinde hizmet veren "Pamukbank T.A.Ş. Belge Kabul Merkezleri"nin sayısı da 73'e yükseltilmiştir.

Belge Kabul Merkezleri, Kurumumuz internet sitesi (www.bddk.org.tr), Pamukbank T.A.Ş. internet sitesi (www.pamukbank.com.tr) ile T.İmar Bankası T.A.Ş. ve Pamukbank T.A.Ş. şubelerinde ilan edilmiştir.

İncelemelerin sonuçlandırılmasını takiben, 4969 sayılı Kanun uyarınca yapılacak işlemler konusunda kamuoyunu aydınlatıcı bilgiler verilecektir.

2. 4969 Sayılı Kanunla Ödeme Yönünde Getirilenler:

4969 sayılı Kanun ile; Bankalar Kanunu uyarınca bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankalar nezdindeki tasarruf mevduatının Hazine Müsteşarlığı ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun müşterek önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek esas ve usullere göre ilgililere ödenmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Düzenleme ile tasarruf mevduatı sahiplerinin mağduriyetlerinin önlenmesi amaçlanmış, ayrıca, Fonun finansman imkanları, Hazine Müsteşarlığının borçlanma ve borç yönetim stratejileri ile uygulanmakta olan ekonomik program hedeflerinin dikkate alınarak, ödemelerin şekli ve zamanının Bakanlar Kurulu tarafından belirleneceği hükme bağlanmıştır.

HAZINE BONOSU SAHİPLERİNİN DURUMU

Hazine bonusu sahiplerine sigorta kapsamında ödeme yapılması mümkün bulunmamaktadır. Ancak, bu husus ile ilgili olarak diğer kamu kurumları ile ne gibi önlemlerin alınabileceği konusu ayrıntılı olarak değerlendirilmektedir.

SORUMLULARIN CEZALANDIRILMASI İÇİN BAŞLATILAN GİRİŞİMLER

1. Yapılan Suç Duyuruları

Bankalar Kanunu, Türk Ceza Kanunu ve diğer mevzuat uyarınca, T.İmarbank T.A.Ş. hakim ortakları ve eski yöneticileri ile Merkez Yatırım ve Ticaret A.Ş.'nin yöneticileri hakkında Banka yeni yönetimi ile BDDK tarafından;

- Bilgisayar programını Bankaya zarar vermek, başkasına yarar sağlamak amacıyla karartmak ve hizmetin yapılmasını engellemek,
- Toplu istifa ve yedinde bulunan kıymetli evrak, belge ve bilgileri devretmemek,
- Banka sahip ve eski yöneticilerinin, gerçeğe aykırı beyanda bulunmak, işlemleri kayıt dışı bırakmak, Bankalar Kanunu kapsamında verilen talimatlar hilafına İmar Bank Off-shore Ltd'ye kaynak aktarmak ve off-shore mevduatı Banka mevduatına dönüştürmek, kamu otoritesine bildirdikleri mevduat rakamını fiili mevduat rakamından düşük göstermek, vergi kaçırmaya yönelik işlemlere başvurmak suretiyle kamu otoritesi ve müşterilerin zararına yol açacak şekilde ve Bankalar Kanunu ile Türk Ceza Kanununa aykırı işlemler tesis etmek
- Müşterileri adına portföyünde olmadığı halde Hazine Bonusu ve Devlet Tahvili satışı işlemleri aracılığı ile para toplamak,

- Yönetim kurulu karar defterlerini ve faaliyetlerle ilgili belgeleri muhafaza etmemek, bu suretle denetim görevinin yerine getirilmesine engel olmak ve Fon ve yeni atanan Banka yönetiminin talep edilen bilgi ve belgeleri vermemek

suçlarından dolayı suç duyurularında bulunulmuş, suç teşkil eden ve yukarıda belirtilen eylem ve işlemlerin tespitine ilişkin raporlar ile eki bilgi ve belgeler de dahil olmak üzere her türlü bilgi ve belge suç duyurularımız ekinde savcılığa sunulmuştur. Savcılıklara sadece suç teşkil eden fiillerin bildirilmesi yeterli olmakla birlikte, konuya ilişkin olarak daha sonra tespit edilen eylem ve işlemlerle ilgili tespitler ve buna ilişkin bilgi ve belgeler de peyder pey ilgili savcılıklara intikal ettirilmektedir. Kurumumuzca suç duyurularının yapılması esnasında gösterilen özen, ciddiyet ve sorumluluk anlayışı, savcılık ve mahkemelerden gelen bilgi ve belge taleplerinin karşılanmasında da aynı şekilde gösterilmektedir.

2. 4969 Sayılı Kanunla Caydırıcılık Yönünde Getirilenler:

4969 Sayılı Kanun kapsamında kendisine ödeme yapılması gereken hak sahipleri dışında, banka nezdinde tasarruf mevduatı hesabı bulunmamasına rağmen sahte olarak düzenlediği belgeler veya sahte olduğunu bildiği belgeleri ibraz ederek veya ettirerek, kendisine veya bir başkasına ödeme yapılmasını talep eden kişilere ağır hapis ve para cezaları uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

MAL KAÇIRMANIN ENGELLENMESİ İÇİN BAŞLATILAN GİRİŞİMLER

1. İhtiyati Tedbir Kararları

Bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme yetkisi kaldırılan ve yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na intikal eden T.İmar Bankası T.A.Ş.'nin hakim ortak ve eski yöneticilerinin mal, hak ve alacaklarına ihtiyati tedbir konulması hususunda mahkemelerden kararlar alınmış ve gerekli işlemler yapılmıştır.

Bunun dışında gerek T.İmar Bankası T.A.Ş. yeni yönetimi, gerekse TMSF tarafından T.İmar Bankası T.A.Ş.'nin bilgi işlem sistemini yürüten Merkez Yatırım Tic. A.Ş. yöneticileri ve yetkilileri aleyhine, uhdesinde bulundurduğu bilgi ve belgeleri banka yönetimine ve TMSF'na vermemeleri nedeniyle ihtiyati tedbir istemli tespit talebinde bulunulmuştur.

2. 4969 Sayılı Kanunla Mal Kaçırmanın Engellenmesine Yönelik Getirilenler:

4969 Sayılı Kanun ile, bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bir banka tarafından Bankalar Kanunu ve T.C. Merkez Bankası Kanunu uyarınca yetkili mercilere beyan edilen hesaplarda yer alan sigortaya tabi tasarruf mevduatı tutarı ile TMSF tarafından tespit edilen tasarruf mevduatı tutarı arasında bir fark bulunması halinde, bu fark nispetinde bankanın hakim ortakları ile yöneticileri ve bunlar adına hareket edenler ile bu kişilerin eş ve çocuklarının her türlü mal, hak ve alacakları üzerine Fonun talebi uyarınca tedbir konulmasına imkan verilmiştir.

3. 4969 Sayılı Kanun Kapsamında Yapılan İşlemler:

Bankanın hakim ortakları, yöneticileri ve bunlar adına hareket edenler ile bu kişilerin eş ve çocukları ile ilgili olarak Şişli 2. Sulh Ceza Mahkemesinden tedbir talep edilmiş, Mahkeme, 63 gerçek kişi ve 56 tüzel kişi hakkında 2003 / 426 Mütferrik Karar numaralı ihtiyati tedbir kararını almıştır.

KONUSU SUÇ TEŞKİL EDİP DİĞER KAMU KURUMLARININ İLGİ ALANINA GİREN HUSUSLAR

1. Maliye Bakanlığına Yapılan İhbarlar:

i) Kayıt dışı işlemler nedeniyle oluşabilecek vergi kaybı ile K.K.T.C.'de kurulu İmarbank Offshore Ltd.'de bulunan mevduatlardan elde edilen faiz gelirleri hakkında Maliye Bakanlığı gereği için bilgilendirilmiştir.

ii) Bankalar Yeminli Murakıpları tarafından hazırlanan "Kanuni Defter ve Muhasebe Kayıtları Hakkında Durum Tespit Raporu"nun bir örneği "Kara Paranın Önlenmesine Dair Kanun"da yer alan tedbirlerin uygulanması için adli makamlarda girişimde bulunulmasını teminen Mali Suçlar Araştırma Kuruluna (MASAK) gönderilmiştir.

MASAK tarafından, kara paranın aklanmasının önlenmesine dair mevzuat uyarınca yapılan başvuru üzerine Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının talebine istinaden, Şişli 2. Sulh Ceza Mahkemesinin 1.8.2003 tarih ve 2003/391 sayılı kararı ile ilgili kişilerin mal, hak ve alacakları üzerine 4208 sayılı Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca tedbir konulmuştur.

2. İlgili Kurumların Bilgilendirilmesi

Ayrıca, yapılan incelemeler sonucu elde edilen bulgular hakkında

- ✓ ✓ Maliye Bakanlığına
- ✓ ✓ T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığına,
- ✓ ✓ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına
- ✓ ✓ Sermaye Piyasası Kuruluna
- ✓ ✓ Telekomünikasyon Kuruluna

yazılı ve sözlü bilgiler verilmiş, bu kurumlar nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmuştur.

Devlet, tüm organlarıyla mevcut sorunların çözümlenmesi için tam bir işbirliği içerisinde çalışmalarını sürdürmektedir. Bu çerçevede, yasaların verdiği her türlü yetki kullanılmaktadır. Bu konuda medyada yer alan haber ve yorumlarda gereken hassasiyetin gösterilmesi hususu herkesin sorumluluğundadır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.